

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์โรงเรียนเสนารักษ์ กรมแพทย์ทหารบก: การพัฒนาและการบริการ

The Electronic Library of the Army Medical Field Service School, Royal Thai Army Medical Department: The Development and Service

ปรีดี ปลื้มสำราญกิจ^๑

Preedee Pluemsamrungsit

Received: 11 February 2023

Accepted: 5 August 2023

บทคัดย่อ

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนารักษ์ กรมแพทย์ทหารบก เป็นห้องสมุดที่ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ รวบรวมความรู้ทางเสนารักษ์และทหารเหล่าแพทย์ รวมถึงผลงานของคณาจารย์ของโรงเรียน เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงและการใช้บริการของกำลังพลในโรงเรียนเสนารักษ์ กรมแพทย์ทหารบก ได้ทุกที่และทุกเวลา ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนารักษ์ กรมแพทย์ทหารบก ใช้เว็บไซต์ AnyFlip (<https://anyflip.com/>) เนื่องจากเป็นเว็บไซต์ที่ใช้จัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ง่ายและรวดเร็ว ไม่จำเป็นต้องติดตั้งโปรแกรมและไม่มีค่าใช้จ่าย เหมาะสำหรับการให้บริการผู้ใช้ในสถานการณ์ปกติและสถานการณ์ความปรกติใหม่ และยังเป็นห้องสมุดโรงเรียนเหล่าวิทยาการแห่งแรกของกองทัพบกที่นำ AnyFlip มาให้บริการ

คำสำคัญ: ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์, กองทัพบก, ทหาร

^๑ บรรณารักษ์ โรงเรียนเสนารักษ์ กรมแพทย์ทหารบก อีเมล: preedee.pluemsamrungsit@gmail.com
Librarian, Army Medical Field Service School Library, Royal Thai Army Medical Department
E-mail: preedee.pluemsamrungsit@gmail.com

Abstract

The electronic library of the Army Medical Field Service School, Royal Thai Army Medical Department provides electronic resources for army surgeons and doctors. The library also collocates the faculty members' scholarly publications to facilitate access and use anywhere and anytime. The electronic library uses the website AnyFlip (<https://anyflip.com/>) creates electronic media easily and quickly. There is no need to install the program and it is free. This is suitable for serving users in normal and new normal situations. It is also the first Army School of Science library to bring AnyFlip to service.

Keyword: Electronics Library, Royal Thai Army, Military

บทนำ

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Library) เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการห้องสมุด ทั้งการจัดการหรือการจัดหมวดหมู่ การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อความต่อเนื่องในการใช้งานในอนาคต และการบริการสารสนเทศตามความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยนำเว็บไซต์ซึ่งเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับความนิยมมาให้บริการ เนื่องจากเป็นช่องทางการเข้าถึงที่สะดวกและเป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศที่เชื่อมโยงในระบบเครือข่ายทั่วโลก อีกทั้งยังเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดที่ติดต่อกับผู้ใช้บริการได้สะดวก ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศได้ทุกที่และทุกเวลา^๒ นอกจากนี้การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ยังเป็นการแก้ปัญหาเรื่องพื้นที่สำหรับการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นตัวเล่มของห้องสมุด รวมถึงการช่วยประหยัดงบประมาณสำหรับการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้อีกด้วย^๓ ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์จะอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

^๒ นันทิพย์ วิจารณ์, ห้องสมุดยุคใหม่กับไอที (กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์, ๒๕๕๕) ๙, ๕๐.

^๓ คุณหญิงแมนมาส ขวลิต, คู่มือบรรณารักษ์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข) เล่ม ๒ (กรุงเทพฯ: บรรณกิจ, ๒๕๔๙) ๑๕๕.

อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญของการจัดทำห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์คือการให้ความสำคัญของผู้บริหาร และต้องอาศัยความร่วมมือร่วมของบุคลากรทุกคนในหน่วยงาน^๔ จึงจะทำให้การดำเนินการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานประสบผลสำเร็จ เกิดการรับรู้ของทุกคนในหน่วยงานและมีการเข้าใช้บริการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การใช้งานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออ่านทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อต่าง ๆ รูปแบบออนไลน์นั้นจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตได้ เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เป็นต้น และผู้ใช้งานควรมีทักษะพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจึงจะใช้งานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ห้องสมุดโรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบออนไลน์และยังเป็นการปฏิบัติตามแผนแม่บทห้องสมุดทหาร พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๖^๕ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ให้ “ห้องสมุดทหารเป็นแหล่งเรียนรู้ค้นคว้าตามมาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาสู่ห้องสมุดแห่งยุคดิจิทัล” อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาห้องสมุดทหารตามฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ทั้งการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบสื่อดิจิทัล การให้บริการห้องสมุดรูปแบบออนไลน์โดยนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) มาให้บริการ^๖ จึงได้จัดทำห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นทางเลือกให้กำลังพลภายในโรงเรียนเสนาณรงค์ รวมถึงกำลังพลภายในกรมแพทย์ทหารบก ตลอดจนผู้สนใจได้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์

ผู้เขียนรวบรวมองค์ความรู้ในรูปแบบบทความวิชาการนี้เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของโรงเรียนเสนาณรงค์ซึ่งเป็นห้องสมุดโรงเรียนเหล่าวิทยาการแห่งแรกของกองทัพบกที่นำ AnyFlip มาให้บริการ ตลอดจนเป็นแนวทางและขั้นตอนการทำงานให้ห้องสมุดโรงเรียนเหล่าวิทยาการของกองทัพบกแห่งอื่นได้นำไปปรับใช้ตามความเหมาะสม รวมถึงเข้าชมวิดีโอที่แนะนำเสนอห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ได้ในเว็บไซต์ยูทูป <https://www.youtube.com/watch?v=MH1D50tzVQc> ซึ่งจัดทำโดยพันโทหญิงกุลริศา เล็กใจกล้า อาจารย์โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก

^๔ สุรัชย์ สีใส, การศึกษาแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ในมุมมองของผู้บริหารและบุคลากร สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี: รายงานผลการวิจัย (อุบลราชธานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๕๗) ๕๐-๕๑.

^๕ สถาบันวิชาป้องกันประเทศ, แผนแม่บทห้องสมุดทหาร พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๖ (กรุงเทพฯ: สถาบันวิชาป้องกันประเทศ, ๒๕๖๒) ๓๒-๓๔.

^๖ ปรีดี ปลื้มสำราญกิจ, “ห้องสมุดทหารกับภาวะความปรกติใหม่ในประเทศไทย,” วารสารวิชาการหอสมุดแห่งชาติ ๙, ๒ (๒๕๖๔): ๑๔-๑๖.

ความแตกต่างระหว่างหนังสือทั่วไปกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ความแตกต่างระหว่างหนังสือทั่วไปกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีดังนี้^๗

หนังสือทั่วไป	หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
ใช้กระดาษ	ไม่ใช้กระดาษ
มีข้อความและภาพประกอบธรรมดา	มีข้อความและภาพประกอบที่เคลื่อนไหวได้
ไม่มีเสียงประกอบ	ใส่เสียงประกอบได้
แก้ไขและปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ยาก	แก้ไขและปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ง่าย
มีความสมบูรณ์ในตัวเอง	สร้างจุดเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูลไปภายนอกได้
มีต้นทุนการผลิตสูง	มีต้นทุนการผลิตต่ำ
มีขีดจำกัดในการจัดพิมพ์	ไม่มีขีดจำกัดในการจัดพิมพ์
เปิดอ่านจากเล่ม อ่านได้อย่างเดียว	เปิดอ่านผ่านคอมพิวเตอร์และสมาร์ทโฟน และสั่งพิมพ์ ผลได้
หนังสือ ๑ เล่ม อ่านได้ ๑ คน	หนังสือ ๑ เล่ม อ่านได้มากกว่า ๑ คน และอ่านพร้อมกันได้ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
นำไปอ่านในสถานที่ต่าง ๆ ลำบาก เนื่องจากตัวเล่มมีขนาดใหญ่และต้องใช้ ที่ห้องสมุด	อ่านได้สะดวกทุกที่และทุกเวลา ในรูปแบบไฟล์คอมพิวเตอร์ ไม่จำเป็นต้องใช้ที่ห้องสมุดเท่านั้น

การคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำมาให้บริการในห้องสมุดนั้นควรพิจารณานโยบายหรือพันธกิจของหน่วยงานเป็นอันดับแรก เช่น หน่วยงานมีนโยบายพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เป็นต้น อย่างไรก็ตามหนังสือและผลงานวิชาการต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ได้รับการคุ้มครองในฐานะทรัพย์สินทางปัญญา ดังนั้นการคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำมาเผยแพร่ในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมการสื่อสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องลิขสิทธิ์ หากได้รับอนุญาตจากเจ้าของผลงานจึงจะนำมา

^๗ จิตราพัชญ์ อมรนพรัตน์กุล. เอกสารการอบรมหัวข้อการสร้าง E-Book online ด้วย Anyflip. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕, จาก: <https://fliphtml5.com/mmvfj/rxig/basic>

เผยแพร่ได้ ทั้งนี้บรรณารักษ์อาจพิจารณาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อนุญาตให้ใช้โดยมีสัญญาอนุญาตซึ่งจะกำหนดเงื่อนไขการใช้งานไว้ชัดเจน

บรรณารักษ์หรือผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดควรมีความรู้พื้นฐานเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งลิขสิทธิ์และสัญญาอนุญาต ดังนี้^๔

ลิขสิทธิ์ (Copyright) หมายถึง อำนาจเด็ดขาดเพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ผลงานในการกระทำต่าง ๆ กับผลงานที่ตนสร้างสรรค์ขึ้น เช่น ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ อนุญาตให้ใช้งาน นอกจากนี้ยังได้รับธรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการได้รับการอ้างอิง สิทธิในการใช้นามปากกาหรือชื่ออื่น และสิทธิ์ที่จะห้ามให้มีการบิดเบือน ตัดทอน หรือดัดแปลงเนื้อหาของงาน ทั้งนี้ผลงานที่ได้รับความคุ้มครองต้องเป็นผลผลิตอันเกิดจากความคิด สติปัญญา ความรู้ ความสามารถของผู้สร้างสรรค์ผลงานที่ไม่เป็นการลอกเลียนผลงานของผู้อื่น การคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์เป็นไปตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

โดยทั่วไปข้อความหรือสัญลักษณ์แสดงลิขสิทธิ์ © หรือลักษณะการอนุญาตให้นำผลงานนั้นไปใช้ตามเงื่อนไขที่กำหนดจะระบุไว้ในหน้าปกในของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้น

หนังสือการปฐมพยาบาลฉุกเฉินและการกู้ชีพขั้นพื้นฐาน Emergency First Aid and Basic CPR

พิมพ์ครั้งที่ 1	กรกฎาคม 2563
จำนวน	1,000 เล่ม
จัดทำโดย	สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย
พิมพ์ที่	บริษัท นิวธรรมดาการพิมพ์ จำกัด
TRC-RH-TMR	09-20-004
ISBN	978-616-8212-39-4

สงวนลิขสิทธิ์ **อนุญาตให้เผยแพร่ ห้ามจำหน่าย**

ภาพที่ ๑ ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีลิขสิทธิ์แต่อนุญาตให้เผยแพร่โดยมีเงื่อนไขคือห้ามจำหน่าย

ที่มา : <http://online.anyflip.com/pghif/gmho/mobile/>

^๔ ทรพพันธ์ เจริญประยงค์. “จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าและการใช้คอมพิวเตอร์.” ใน **ทักษะการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล: การค้นคว้าและการนำเสนอผลงาน**. (กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๖๕) ๒๓๕-๒๓๗.

สัญญาอนุญาตหรือครีเอทีฟคอมมอนส์ (Creative Commons) เป็นการอนุญาตให้ผู้ที่ต้องการใช้งานผลงานอันมีลิขสิทธิ์ตามเงื่อนไขที่เจ้าของลิขสิทธิ์กำหนด โดยใช้สัญลักษณ์ และแสดงสัญลักษณ์เงื่อนไขการใช้งานผลงานนั้น เช่น ต้องอ้างอิงเจ้าของลิขสิทธิ์ทุกครั้ง, ต้องใช้สัญญาอนุญาตที่มีข้อกำหนดแบบเดียวกันกับที่เจ้าของลิขสิทธิ์ใช้, ห้ามดัดแปลงงานนั้น, ห้ามนำงานนั้นไปใช้เชิงพาณิชย์

โดยทั่วไปสัญลักษณ์หรือข้อความแสดงสัญญาอนุญาตจะปรากฏในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรืออาจปรากฏในเว็บไซต์ที่เผยแพร่เอกสารนั้น เช่น “หนังสือเรื่อง รู้จักและเข้าใจสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ” ได้รับใบอนุญาตภายใต้ ให้เผยแพร่ ดัดแปลง โดยต้องระบุที่มา ๓.๐ Thailand “หนังสือเรื่อง คู่มือรักษาสุขภาพสำหรับประชาชนฉบับหมอชาวบ้าน” ได้รับใบอนุญาตภายใต้ ให้เผยแพร่ โดยต้องระบุที่มาแต่ห้ามดัดแปลงและห้ามใช้เพื่อการค้า ๓.๐ Thailand

294 194

ดาวน์โหลด ดาวน์โหลด

ส.ส. eCard

รู้จักและเข้าใจสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ได้รับใบอนุญาตภายใต้ ให้เผยแพร่ ดัดแปลง โดยต้องระบุที่มา 3.0 Thailand.

ชื่อเรื่อง : รู้จักและเข้าใจสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

คำอธิบาย : รู้จักและเข้าใจสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

คำสำคัญ : สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ, สุขภาพ, สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ, สช.

ผู้สร้างสรรค์/ผู้แต่ง/เจ้าของผลงาน : สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

ระดับชั้น : ม.1, ม.2, ม.3, ม.4, ม.5, ม.6, ป.ตรี, ป.โท, ป.เอก, ปวช., ปทส., ปวส., การศึกษาดมธธยาชัย

URL : -

APA CHICAGO MLA

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.). (2558). รู้จักและเข้าใจสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ, 12 กันยายน 2558. https://oer.learn.in.th/search_detail/result/1322

ทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง

ไม่มีเรื่องที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ ๒ ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีสัญญาอนุญาตให้เผยแพร่และดัดแปลงได้โดยต้องระบุที่มา
ที่มา : https://oer.learn.in.th/search_detail/result/1322#

แม้ว่าในปัจจุบันผู้ให้บริการส่วนใหญ่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าหนังสือฉบับพิมพ์ และยังมีแนวโน้มการใช้ที่มากขึ้น อย่างไรก็ตามผู้ให้บริการส่วนใหญ่ยังไม่ทราบเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์การใช้งานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นห้องสมุดควรพิจารณาจัดทำหลักสูตรอบรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิการใช้งาน

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นโดยแยกออกมาจากการอบรมฐานข้อมูลออนไลน์ รวมทั้งเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิการใช้งานในช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ แผ่นพับ ป้ายประกาศ เป็นต้น^๔

เว็บไซต์ AnyFlip

AnyFlip เว็บไซต์สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรือฟลิปบุ๊ก (Flipbook) ในรูปแบบพลิกหน้า ผู้อ่านพลิกอ่านหนังสือหน้าต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ และดาวน์โหลดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ สร้างและเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ www.anyflip.com ด้วยการอัปโหลดไฟล์ PDF และ PPTX (MS Power Point 2007+) โดยไม่จำเป็นต้องติดตั้งโปรแกรม ไม่มีค่าใช้จ่าย ใช้งานได้ง่าย และเข้าถึงหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ทุกที่ทุกเวลาอีกด้วย

ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ AnyFlip

ภาพที่ ๓ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ Anyflip

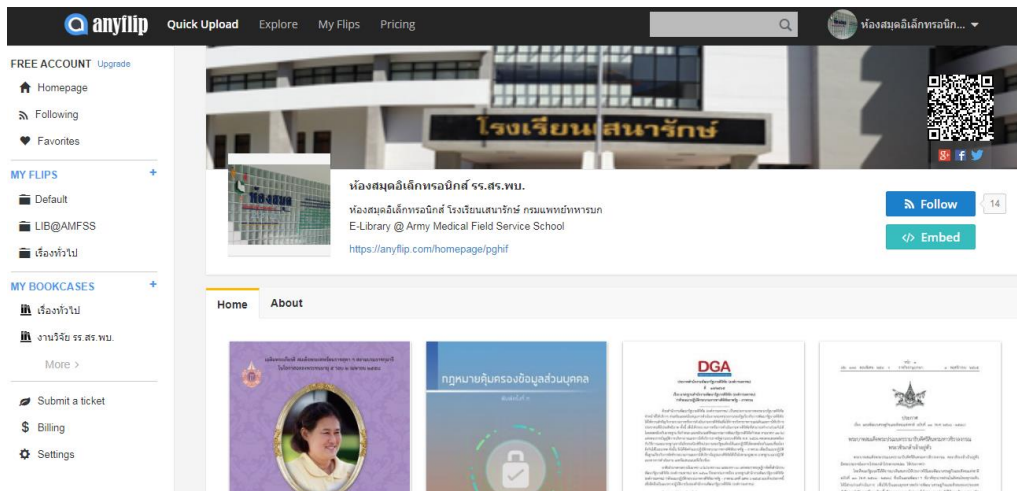
ที่มา : <http://online.anyflip.com/pghif/ucey/mobile/>

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก

ห้องสมุดโรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก นำเว็บไซต์ AnyFlip มาใช้ในการจัดทำห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โดยเข้าใช้ได้ทางยูอาร์แอล <https://anyflip.com/homepage/pghif> ภายใน

^๔ ธีรรัตน์ สารพล และลำปาง แม่นมัตย์, “พฤติกรรมการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ใช้บริการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยไทย,”

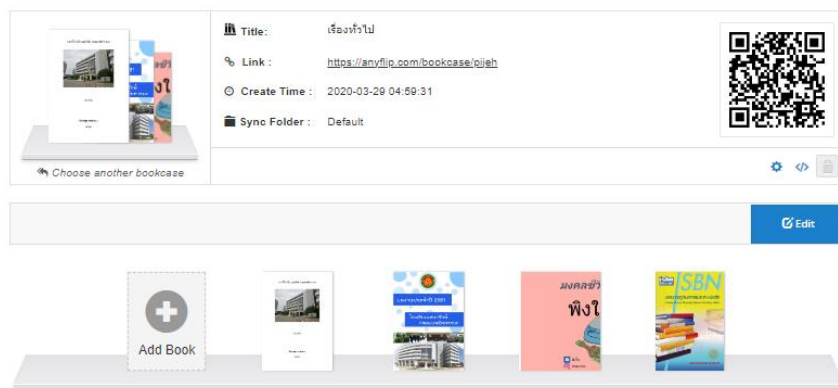
ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ได้รวบรวมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ค้นหาจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ผลงานของคณาจารย์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก และสื่อประชาสัมพันธ์ความรู้ที่ห้องสมุดจัดทำด้วยตนเอง โดยจัดเก็บและให้บริการบนชั้นหนังสือของห้องสมุด (My Bookcase) เช่น เรื่องทั่วไป การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน นิทรรศการห้องสมุด รร.สร.พบ. เป็นต้น

ภาพที่ ๔ หน้าหลักห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก
ที่มา : <https://anyflip.com/homepage/pghif/preview>

ตัวอย่างหนังสือของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก เรื่องทั่วไป

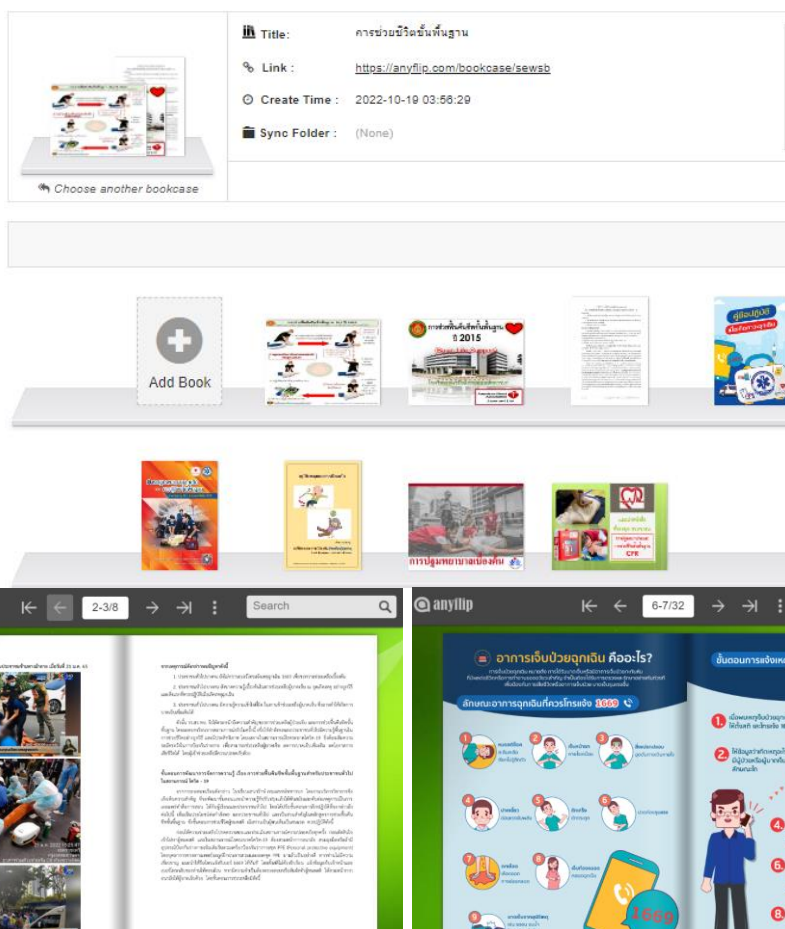
ชั้นหนังสือ “เรื่องทั่วไป” จัดเก็บและเผยแพร่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนเสนาณรงค์และเรื่องอื่น ๆ เช่น ประวัติโรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก มงคลชีวิต ๓๘ ประการ เป็นต้น

ภาพที่ ๕ ชั้นหนังสือ “เรื่องทั่วไป” ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทยทหารบก
ที่มา : <https://anyflip.com/center/bookcases/manage-bookcase.php?ln=pijeh>

การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน

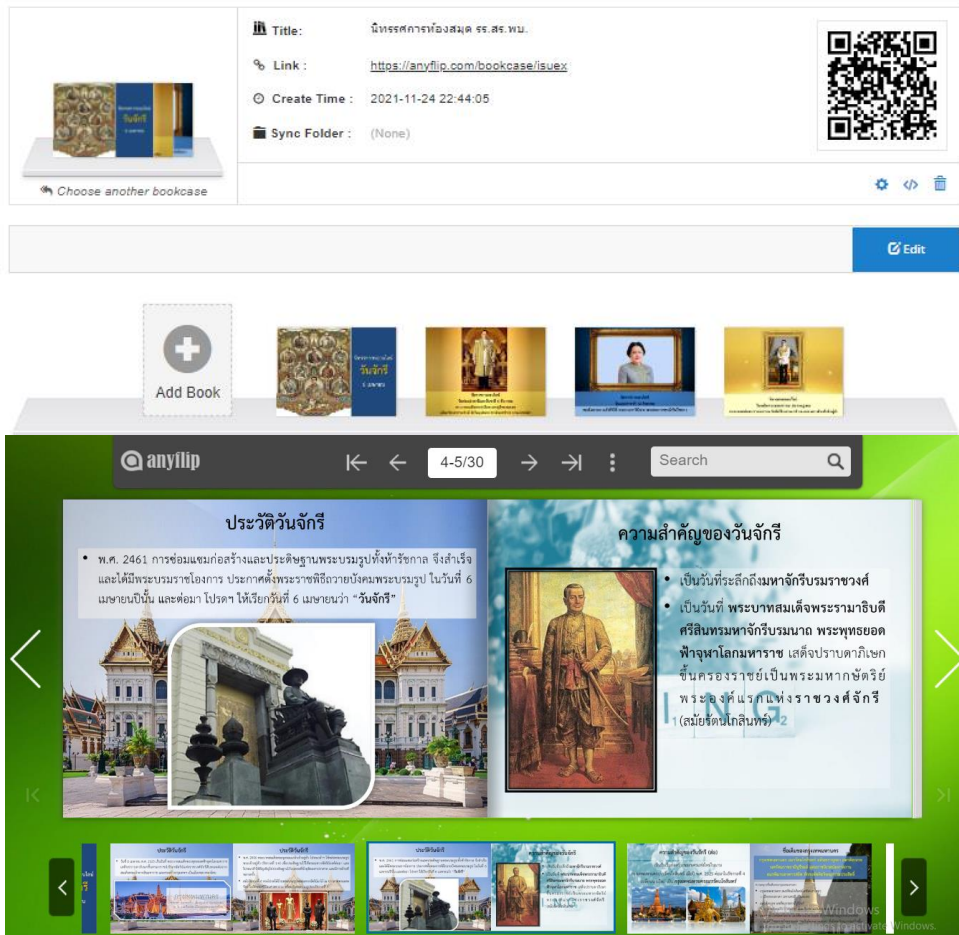
ชั้นหนังสือ “การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน” จัดเก็บและเผยแพร่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน การปฐมพยาบาล การกู้ชีพ จัดทำโดยโรงเรียนเสนาณรงค์และหน่วยงานภายนอก เช่น การจัดการความรู้การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานสำหรับประชาชนทั่วไปในสถานการณ์โควิด-๑๙ คู่มือปฏิบัติเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน เป็นต้น

ภาพที่ ๖ ชั้นหนังสือ “การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน” ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทยทหารบก
ที่มา : <https://anyflip.com/center/bookcases/manage-bookcase.php?ln=sewsb>

นิทรรศการห้องสมุด รร.สร.พบ.

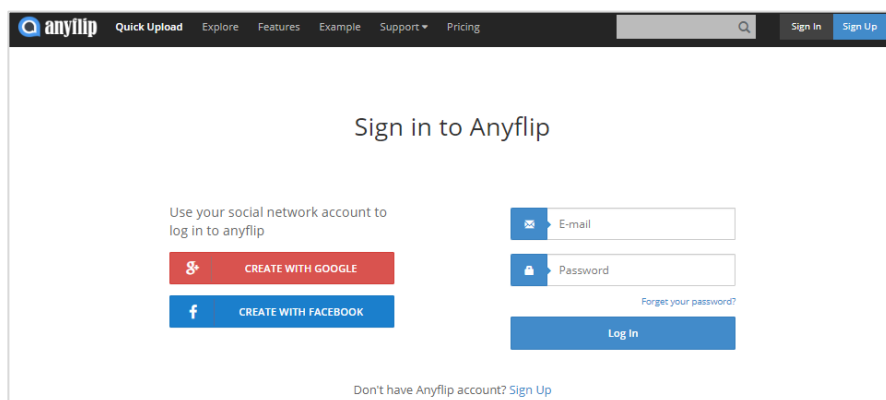
ชั้นหนังสือ “นิทรรศการห้องสมุด รร.สร.พบ.” จัดเก็บและเผยแพร่เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีเนื้อหาจัดแสดงในรูปแบบนิทรรศการตามวันสำคัญต่าง ๆ จัดทำโดยห้องสมุดโรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทยทหารบก เช่น วันรักการอ่าน วันพ่อแห่งชาติ วันจักรี วันทหารผ่านศึก เป็นต้น

ภาพที่ ๗ ชั้นหนังสือ “นิทรรศการห้องสมุด รร.สร.พม.” ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนารักษ์ กรมแพทย์ทหารบก
ที่มา : <http://online.anyflip.com/pghif/igvb/mobile/>

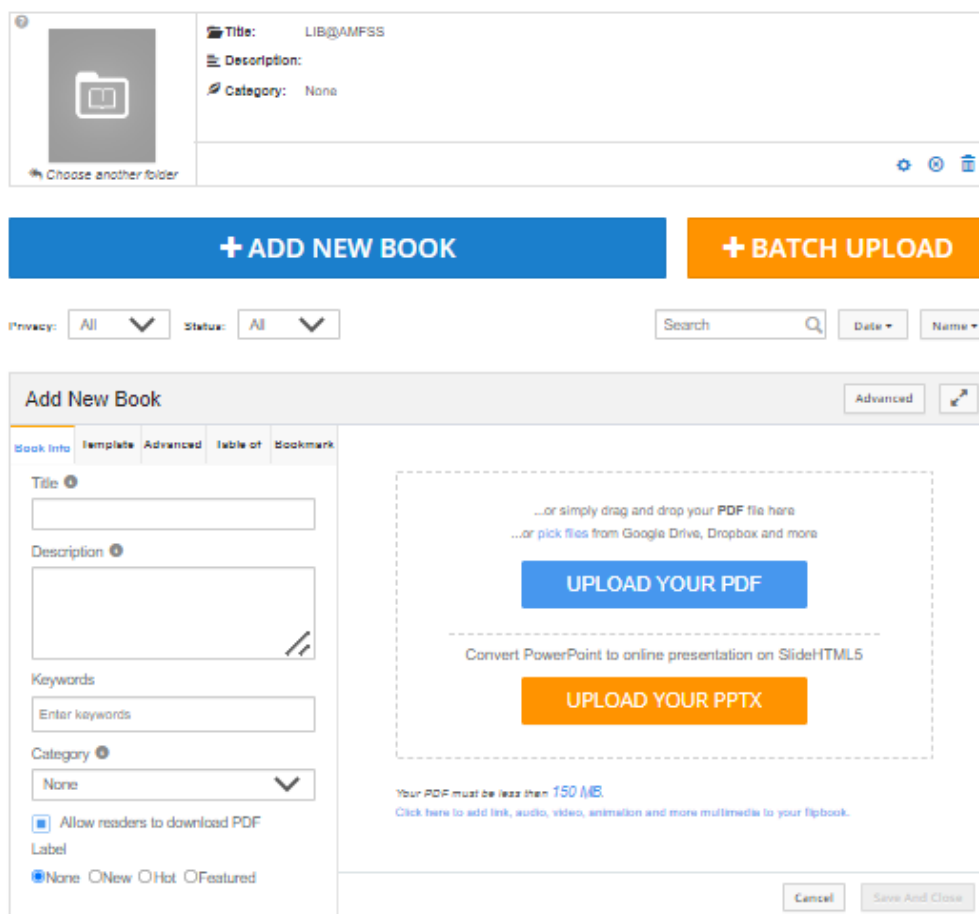
ขั้นตอนการจัดทำห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนารักษ์ กรมแพทย์ทหารบก

๑. เข้าเว็บไซต์ <https://anyflip.com/> จากนั้นลงทะเบียนเข้าใช้บริการครั้งแรกโดยคลิกที่เมนู Sign up แล้วเลือกช่องทางการใช้บริการของเว็บไซต์ โดยมีวิธีการใช้งานผ่านทางช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ อีเมล เฟซบุ๊ก และกูเกิล

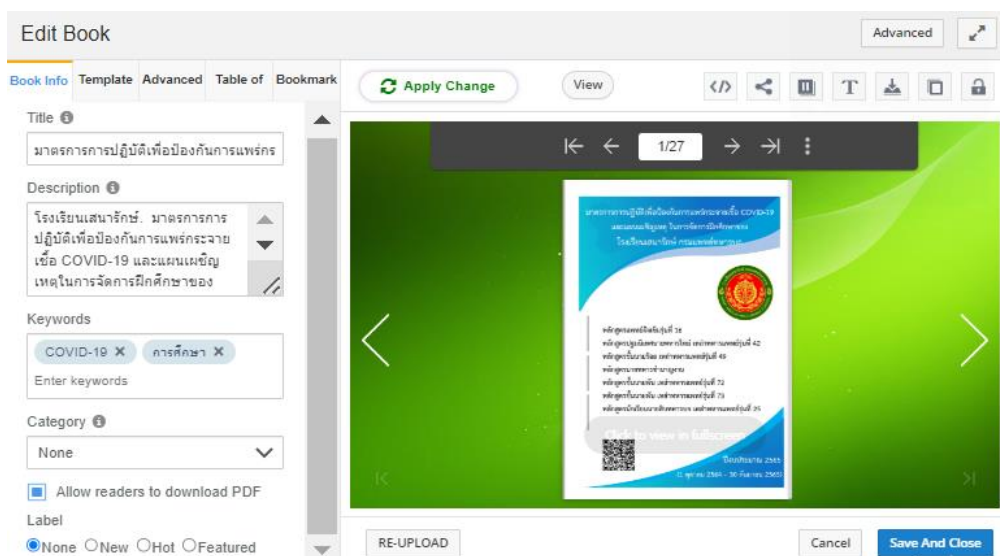
ภาพที่ ๘ หน้าจอการลงทะเบียนใช้งานเว็บไซต์ AnyFlip

๒. เลือกเมนู Add New Book เพื่อเพิ่มหนังสือเล่มใหม่ จากนั้นกดปุ่ม Upload Your PDF

ภาพที่ ๙ การเพิ่มหนังสือใหม่ในเว็บไซต์ AnyFlip

๓. เลือกไฟล์ PDF ที่จะอัปโหลดเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แล้วรอนจนกระทั่งระบบดำเนินการเสร็จจะปรากฏภาพหน้าปกของไฟล์ จากนั้นให้ตั้งชื่อเรื่อง (Title) เพิ่มคำอธิบายรายละเอียด (Description)* และอาจเพิ่มคำสำคัญ (Keywords) เลือกประเภท (Category) และตั้งค่าให้อ่านดาวน์โหลดเอกสารได้ (Allow readers to download PDF)

ภาพที่ ๑๐ การลงรายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือในเว็บไซต์ AnyFlip

๔. จัดทำสารบัญของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้ใช้บริการค้นหาเนื้อหาภายในหนังสือได้ง่ายและรวดเร็ว โดยมีวิธีการทำสารบัญของหนังสือดังนี้

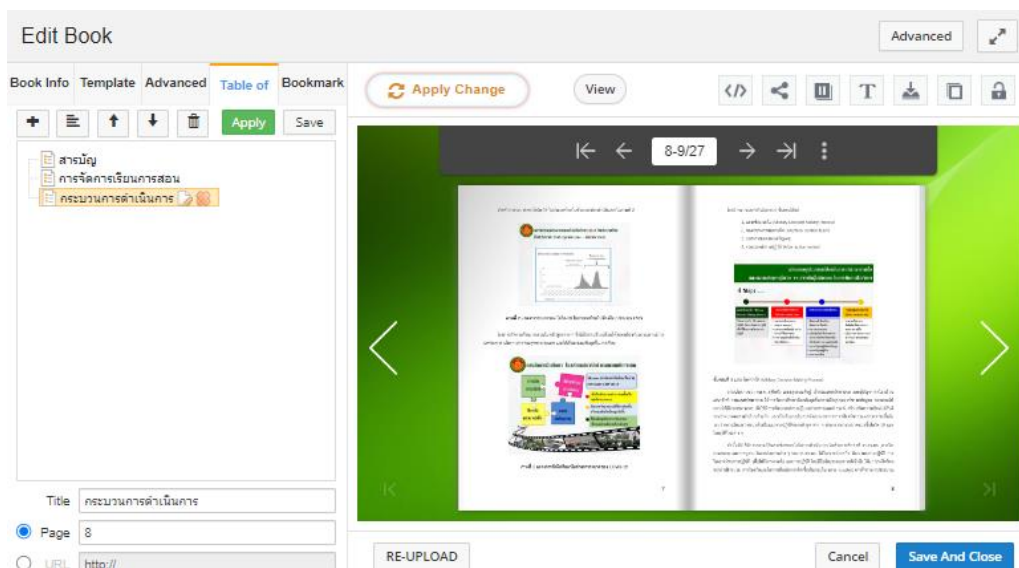
๔.๑ เลือกเมนูสารบัญ (Table of Content)

๔.๒ กดปุ่มเครื่องหมาย + แล้วแก้ไขหัวข้อเรื่อง (Title) และเลขหน้า (Page) ให้ตรงกับเนื้อหาในหนังสือ

๔.๓ ทำซ้ำในข้อ ๔.๒ จนกระทั่งครบหัวข้อของสารบัญตามต้องการ

* การเพิ่มชื่อเรื่องและคำอธิบายรายละเอียดเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากช่วยให้สืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในเว็บไซต์ AnyFlip ได้พบ และทำให้โปรแกรมค้นหา (Search Engine) จัดทำดัชนีมายังหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และสืบค้นได้พบ โดยอาจจัดทำในรูปแบบบรรณานุกรม

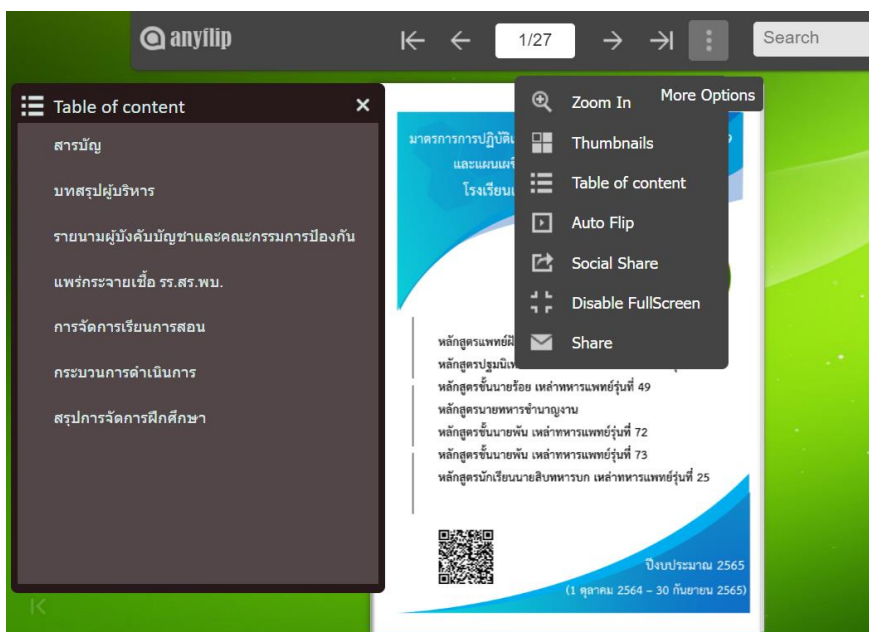
๑๔ | วารสารวิชาการหอสมุดแห่งชาติ
ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๑ มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๑ การจัดทำสารบัญของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในเว็บไซต์ AnyFlip

๔.๔ กดปุ่ม Save And Close

๔.๕ ตรวจสอบการใช้งานโดยคลิกเลือกตัวเล่มหนังสือเพื่ออ่านแบบเต็มจอ จากนั้นเลือกเมนู Table of Contents แล้วคลิกดูเนื้อหาแต่ละหัวข้อที่ได้จัดทำไว้ในสารบัญ

ภาพที่ ๑๒ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่จัดทำสารบัญแล้ว

๕. จัดเก็บหนังสือที่อัปโหลดแล้วในชั้นหนังสือ (My Bookcase) โดยมีวิธีสร้างชั้นหนังสือดังนี้

๕.๑ คลิกเครื่องหมาย + ที่เมนู MY BOOKCASES เพื่อสร้างชั้นหนังสือ

MY BOOKCASES

๕.๒ คลิกปุ่ม

New bookcase

๕.๓ ตั้งชื่อชั้นหนังสือในช่อง Bookcase Title

Bookcase Title

แล้วกดปุ่ม

Create

๕.๔ จะปรากฏหน้าจอ ชั้นหนังสือ จากนั้นคลิกปุ่ม Add Book

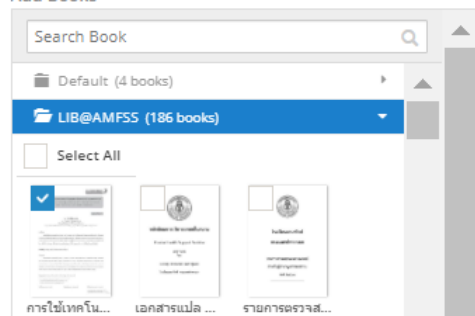
เพื่อเพิ่มหนังสือเข้าไปในชั้น

๕.๕ เลือกหนังสือที่ต้องการเพิ่มลงในชั้นวางหนังสือ จากนั้นคลิกปุ่ม

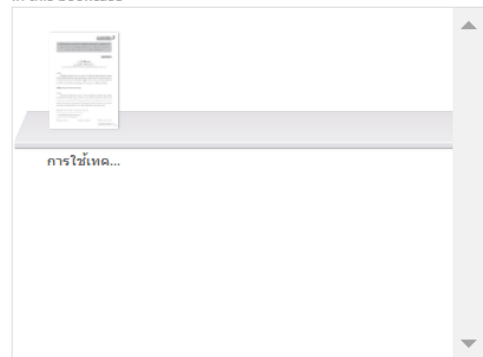
Save

Add Book

Add Books

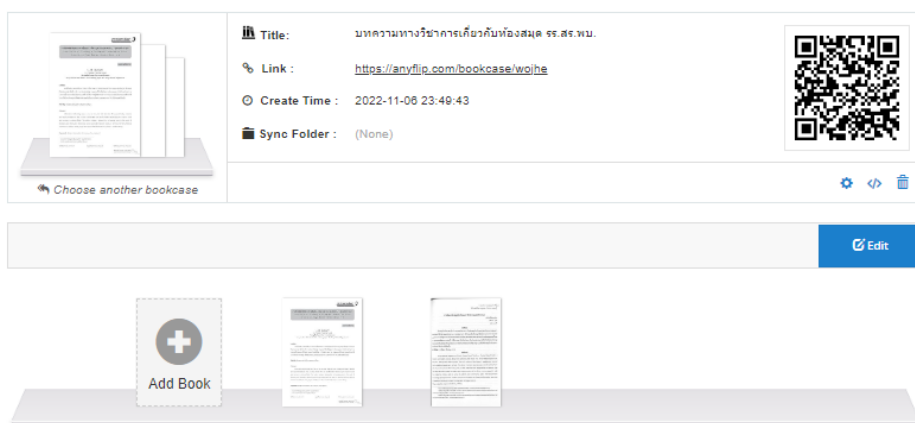
In this bookcase

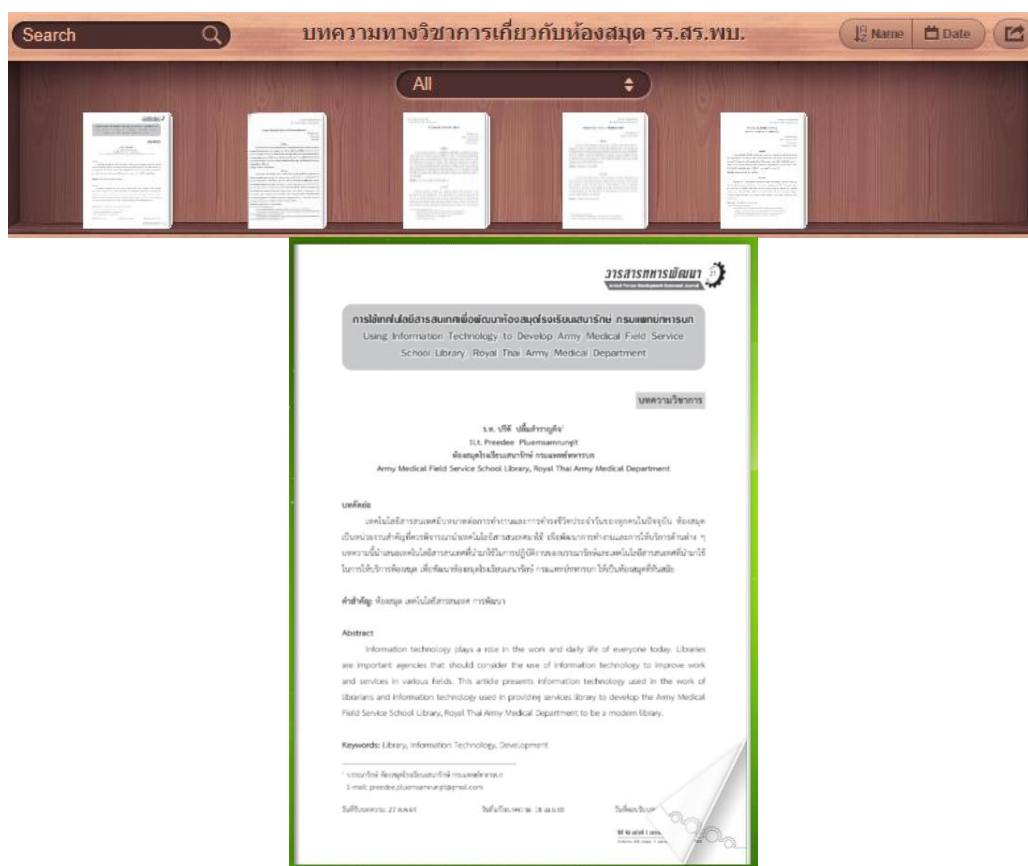
Save

Close

๕.๖ คลิกยูอาร์แอล (URL) เพื่อดูชั้นวางหนังสือ และนำยูอาร์แอลหรือคิวอาร์โค้ด (QR Code) ไปใช้งานได้

๑๖ | วารสารวิชาการหอสมุดแห่งชาติ
ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๑ มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๓ ชั้นหนังสือที่ได้จัดทำและหนังสือที่เปิดอ่าน

ที่มา : <https://anyflip.com/center/bookcases/manage-bookcase.php?ln=wojhe>

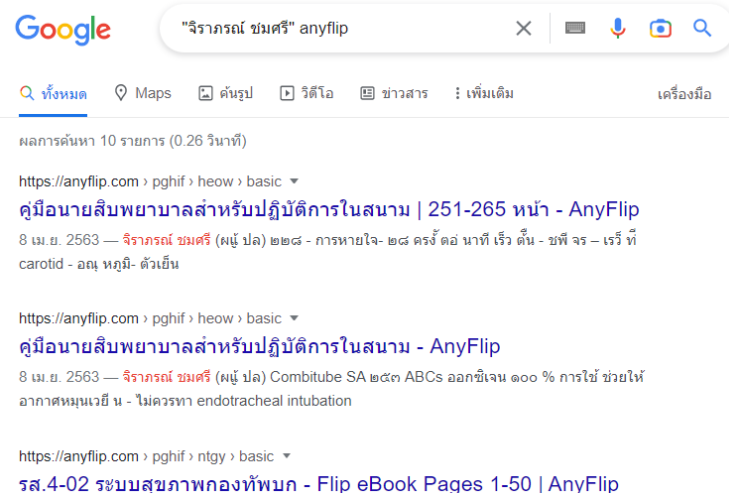
การสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่จัดเก็บในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก

การสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่จัดเก็บในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก โดยสืบค้นในเว็บไซต์ **AnyFlip** ด้วยการพิมพ์คำสำคัญ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หรือชื่อหน่วยงานในช่องค้นหา ดังตัวอย่างการสืบค้นโดยพิมพ์ชื่อหน่วยงาน เช่น โรงเรียนเสนาณรงค์ จะปรากฏผลการสืบค้นซึ่งจะแสดงหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดเก็บไว้ในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก ดังภาพที่ ๑๔

ภาพที่ ๑๔ ผลการสืบค้นในเว็บไซต์ AnyFlip โดยใช้ชื่อหน่วยงาน
ที่มา : <https://anyflip.com/explore?q=โรงเรียนเสนาณรงค์>

นอกจากนี้ยังสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่จัดเก็บในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก จากโปรแกรมค้นหา โดยพิมพ์คำสำคัญ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หรือชื่อหน่วยงาน ตามด้วยคำว่า anyflip ในช่องค้นหา ดังตัวอย่างการสืบค้นโดยพิมพ์ชื่อผู้แต่ง “จิราภรณ์ ชมศรี” anyflip จะปรากฏผลการสืบค้นซึ่งจะแสดงหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดเก็บไว้ในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก ดังภาพที่ ๑๕

ภาพที่ ๑๕ ผลการสืบค้นในโปรแกรมค้นหาโดยใช้ชื่อผู้แต่ง

การนำห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบกเข้ารับการประกวด

พันเอก อติศร ลำเพาพงศ์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก ที่ปรึกษาโครงการจัดทำห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก ได้นำผลงานเรื่อง “นวัตกรรมห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก” เข้าร่วมกิจกรรมประกวดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการประชุมวิชาการพระมงกุฎเกล้า ครั้งที่ ๕๐ จัดโดย ศูนย์บริหารงานวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ผลงานเรื่องดังกล่าวได้ผ่านการคัดเลือกให้นำเสนอผลงานวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมดุสิตธานี ชั้น ๑๐ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา และได้รับรางวัลชมเชย ในหัวข้อ การประกวดสื่อคอมพิวเตอร์ประเภทออนไลน์ ด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุนการเรียนการสอนที่ตอบโจทย์การศึกษาวิถีใหม่ (New Normal Education) โดยมีผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าเป็นประธานในพิธี เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๖ การนำเสนอผลงานห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก และการรับรางวัล

สรุป

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เป็นห้องสมุดในรูปแบบออนไลน์ที่จัดเก็บและรวบรวมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไว้ให้บริการ ข้อดีของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์คือความสะดวกในการเข้าถึงได้ทุกที่และทุกเวลา แต่หากไม่มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือหากไม่มีทักษะทางเทคโนโลยีก็จะใช้งานไม่ได้ ดังนั้นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นทางเลือกสำหรับการนำเสนอทรัพยากรสารสนเทศควบคู่กับห้องสมุดแบบกายภาพ และจำเป็นต้องมีบรรณารักษ์หรือผู้ดูแลห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เช่นเดียวกับห้องสมุดแบบกายภาพ อย่างไรก็ตามการคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเผยแพร่ในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์นั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงจริยธรรมการใช้สารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องลิขสิทธิ์

บรรณานุกรม

- จิตราพัชญ์ อมรณพรัตน์กุล. เอกสารการอบรมหัวข้อการสร้าง E-Book online ด้วย Anyflip. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕, จาก: <https://fliphtml5.com/mmvfj/rxig/basic>
- ทรงพันธ์ เจริมประยงค์. “จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าและการใช้คอมพิวเตอร์.” ใน **ทักษะการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล: การค้นคว้าและการนำเสนอผลงาน**. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๖๕.
- ธิดารัตน์ สาระพล และลำปาง แม่นมาตย์. “พฤติกรรมการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ใช้บริการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยไทย.” **วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย**. ๑๓, ๒ (๒๕๖๓): ๗๗-๙๕.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. **ห้องสมุดยุคใหม่กับไอที**. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์, ๒๕๔๕.
- ปรีดี ปลื้มสำราญกิจ. “ห้องสมุดทหารกับภาวะความปรกติใหม่ในประเทศไทย.” **วารสารวิชาการหอสมุดแห่งชาติ**. ๙, ๒ (๒๕๖๔): ๑-๑๗.
- แม่นมาส ขวลิต. **คู่มือบรรณารักษ์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข) เล่ม ๒**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ, ๒๕๔๙.
- สถาบันวิชาป้องกันประเทศ. **แผนแม่บทห้องสมุดทหาร พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๖**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิชาป้องกันประเทศ, ๒๕๖๒.
- สุรัชย์ สีใส. **การศึกษาแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ในมุมมองของผู้บริหารและบุคลากรสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี: รายงานผลการวิจัย**. อุบลราชธานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๕๗.